

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Съвет на Европа/Европейски съд по правата на човека, 2013 г. Този превод не обвързва Съда. За допълнителна информация, моля вижте пълните указания за авторските права в края на документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

ЧЕТВЪРТА СЕКЦИЯ

ДЕЛО SOPLAND СРЕЩУ ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

(жалба по. 62617/00)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

3 април 2007 г.

ОКОНЧАТЕЛНО

03/07/2007

По делото Copland срещу Обединеното Кралство,

Европейският съд по правата на човека (Четвърта секция), заседаващ като камера в състав:

Josep Casadevall, *Председател*,

Nicolas Bratza,

Giovanni Bonello,

Rait Maruste,

Stanislav Pavlovski,

Lech Garlicki,

Javier Borrego Borrego, *съдии*,

и Lawrence Early, *секретар на секция*,

След проведени на 7 март 2006 г. и 13 март 2007 г. закрити заседания,

Постанови следното решение, прието на последната посочена дата:

ПРОЦЕДУРАТА

1. Делото е образувано по жалба (№ 62617/00) срещу Обединеното Кралство на Великобритания и Северна Ирландия, подадена до Съда на основание чл. 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи („Конвенцията“) от г-жа Lynette Copland („жалбоподателката“) на 23 май 2000 г.

2. Жалбоподателката е била представлявана от г-н J. Welch от *Liberty*, неправителствена организация със седалище в Лондон. Правителството на Обединеното Кралство („правителството“) е било представлявано от агента си, г-н J. Grainger, Министерство на външните работи.

3. Жалбоподателката се оплаква по чл. 8 и чл. 13 от Конвенцията от това, че са били следени телефонните ѝ разговори, e-mail кореспонденцията ѝ и ползването на Интернет

4. С решение от 7 март 2006 г. Съдът е обявил жалбата за частично допустима.

5. Жалбоподателката е представила допълнително становище, а правителството не е (чл. 59 § 1 от Правилата на Съда).

ФАКТИТЕ

I. ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО СЛУЧАЯ

6. Жалбоподателката е родена през 1950 г. и живее в Ланели, Уелс.

7. През 1991 г. жалбоподателката започнала работа в Колежа *Carmarthenshire* („Колежа“). Колежът е държавен орган с правомощия по чл. 18 и чл. 19 от Закона за допълнителната квалификация и висшето образование, отнасящи се до предоставянето на допълнителна квалификация и висше образование.

8. През 1995 г. жалбоподателката станала личен асистент на директора на Колежа („СР“) и от края на 1995 г. трябвало да работи в тясно сътрудничество с новоназначения заместник директор („ДР“).

9. През юли 1998 г., по време на годишния си отпуск, жалбоподателката посетила друг кампус, на който директорът бил мъж. По-късно тя научила, че ДР се е свързал с този кампус за да разпитва за посещенията ѝ и разбрала, че той предполага, че между нея и директора има интимна връзка.

10. Докато работела в колежа, по разпореждане на ДР телефонните разговори, електронната ѝ поща и ползвания от жалбоподателката интернет били наблюдавани. Според правителството, следеното е имало за цел да се провери дали жалбоподателката не ползва оборудването на Колежа за лични цели. Правителството поддържа, че контролирането на ползването на телефон се е изразявало в анализ на телефонните сметки на Колежа където се виждали набраните номера, датата и часа на обаждането, продължителността на разговорите и стойността им. Жалбоподателката смята също така, че са били регистрирани детайлизирано и подробно продължителността на обажданията, броят на входящите и изходящите обаждания и номерата на физическите лица, които са я търсили. Тя твърди, че поне веднъж ДР е знаел името на човек, с когото е провеждала входящи и изходящи телефонни разговори. Правителството твърди, че контролът на телефонните разговори на жалбоподателката е продължило само няколко месеца до 22 ноември 1999 г. Жалбоподателката поддържа, че телефонните ѝ разговори са били наблюдавани за период от около 11 месеца до ноември 1999 г.

11. ДР наблюдавал и ползвания от жалбоподателката интернет. Правителството приема, че контролът е бил под формата на анализиране на посетенията сайтове, часа, датата и продължителността на посещенията и че това се е случвало в периода октомври-ноември 1999 г. Жалбоподателката не е коментирала в какво се е изразявало наблюдението на интернет ползването, но твърди, че то е продължило много по-дълго от това, което правителството признава.

12. През ноември 1999 г. жалбоподателката научила, че се следи и електронната ѝ поща в работата, когато от колежа се свързали със заварената ѝ дъщеря и я помолили да предостави информация за електронните съобщения, пратени от нея до колежа. Жалбоподателката отправила писмено запитване до СР дали се извършва общо разследване или дали само нейните имейли се следят. С имейл от 24 ноември 1999 г. СР уведомил жалбоподателката, че макар в системата да са отбелязани всички имейли, по искане на ДР информационно техническият отдел на Колежа следял само нейните имейли.

13. Правителството поддържа, че наблюдението на електронната поща било под формата на анализ на имейл адресите и датите и часовете на изпращане на съобщения и че наблюдението е било само за няколко месеца до 22 ноември 1999 г. Според жалбоподателката електронната ѝ поща е била наблюдавана поне шест месеца от май до ноември 1999 г. Тя представя писмени доказателства под формата на детайлизирана справка за имейлите ѝ от 14 май до 22 ноември 1999 г., в която са отразени датата и часа на изпратени от нея имейли и адреса на получателите.

14. На 29 ноември 1999 г. СР изпратил писмена бележка на ДР за да потвърди проведен между тях разговор със следното съдържание:

“За да се избегне възможна неяснота реших, че следва да подчертая отново мнението си изразено пред теб миналата седмица относно следенето на имейл кореспонденцията на [жалбоподателката].

След като [жалбоподателката] е научила, че някой от [колежа] следи имейлите ѝ говорих със [СТ], който потвърди, че това е вярно и че го прави по твое настояване. Като се има предвид законодателството, което предстои да се приеме и съгласно което е незаконно организациите да проверят нечия електронна помощ без разрешение, аз разбира се, се почувствах обезпокоен от последните събития и инструктирах [СТ] да не извършва повече анализи. Освен това те помолих и ти да направиш същото и настоях веднага да ми изпратиш всяка обезпокоителна според теб информация, касаеща [жалбоподателката]. Ти отговори, че ще изпълниш и двете ми молби като отново потвърди безпокойството си относно [жалбоподателката].”

15. Към онзи момент в колежа е нямало правила относно наблюдението на ползвания от служителите телефон, електронна поща или интернет.

16. През март или април 2000 г. жалбоподателката била уведомена от свои колеги, че между 1996 г. и края на 1999 г. част от дейността ѝ била наблюдавана от ДР или от лица, действащи от негово име. Жалбоподателката смята, че ДР или човек от негово име се е обаждал на хора, с които тя по-рано е говорила по телефона. Освен това вярва, че ДР се е запознавал със защитени по закон съобщения, които е изпращала по факс на адвокатите си и че е следял движението ѝ по

всяко време – когато е била на работа или в годишен отпуск или отпуск по болест.

17. Жалбоподателката е представила пред Съда показания на други членове на екипа, в които се твърди, че и техните действия са били подложени на неуместно и обезпокоително наблюдение. Жалбоподателката, която все още работи в колежа научила, че DP е бил уволнен.

II. ПРИЛОЖИМО НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

А. Законът за личния живот

18. През разглеждания период в английското законодателство не е имало общо право на личен живот.

19. След влизането в сила на Закона за правата на човека от 1998 г. на 2 октомври 2000 г., съдилищата са били задължени доколкото е възможно да прилагат първичното законодателство по начин съвместим с правата по Конвенцията. Законът също прогласил за незаконно всяка публична институция, включително съдилищата да действат по начин, който е несъвместим с право по Конвенцията, освен ако това не се изисква от първичното законодателство, като така е позволил на обичайното право да се развива в съответствие с правата по Конвенцията. По делото *Douglas v. Hello! Ltd* ([2001] 2 WLR 992), съдията Лорд Sedley посочва, че е готов да приеме, че по английското право съществува частично право на личен живот, но Апелативният съд не се е произнесъл по този въпрос.

20. Наредбата по Закона за правомощия по разследване от 2000 г. (“Закона от 2000 г.”) регламентира, *inter alia*, намесата в комуникациите. На основание Закона от 2000 г. били приети Правилата за телекомуникациите (Законни Бизнес Практики) от 2000 г., които влезли в сила на 24 октомври 2000 г. В правилата се регламентирало при какви обстоятелства работодателите могат да записват или наблюдават комуникациите (като електронна поща или телефон) на служителите си без съгласието на служителите или това на другата страна в разговора. От работодателите се изисквало да предприемат необходимото за да уведомят служителите си, че техните комуникации могат да бъдат следени.

Б. Договорни вреди за нарушение на доверието и конфиденциалността от работодателя

21. В *Malik v. Bank of Credit and Commerce International SA* ([1997] IRLR 462) Камарата на Лордовете потвърдила, че по закон, във всеки

трудов договор трябва да има обща клауза, че работодателят няма „без разумна и истинска причина да се държи по начин, който има за цел или е вероятно да разруши или засегне сериозно отношенията на конфиденциалност и доверие между работодател и служител“. В *Malik*, Камарата на Лордовете е разгледала спор относно присъждането на така нареченото „стигма обезщетение“ където един бивш служител не е можел да си намери работа, защото е бил свързан с непочтен предишен работодател. При преценката на вредите, подлежащи на обезщетение, за нарушение на задължението за доверие и конфиденциалност, Камарата се е занимала само с изплащането на обезщетение за финансови загуби претърпени в резултат на неизгодното положение на служителя на трудовия пазар. Лорд Nicholls изрично е отбелязал че „[в] настоящия случай не съм ангажиран с изключването на вреди в резултат на накърнени отношения, настоящото дело касае само финансови загуби“.

22. За да ограничи обхвата на съдържанието на понятието за доверие и конфиденциалност в *Malik*, лорд Steyn постановява:

“[П]одразбиращото се общо задължение за доверие и конфиденциалност се прилага само когато няма „разумна и истинска причина“ за поведението на работодателя и от там само когато поведението цели разрушаването или сериозното увреждане на връзката на доверие и конфиденциалност. Това дефинира потенциалното влияние и обхват на подразбиращото се задължение.“

В. Деликтът злоупотреба с власт в държавен орган

23. Деликтът злоупотреба с власт в държавен орган е налице, когато държавен служител или (а) нарочно е упражнил властта си с намерение да увреди молителя, или (б) е действал със съзнанието, или с необмисленото равнодушие, за незаконността на действието си или със съзнанието, или с необмислено равнодушие, за вероятността да причини вреди на молителя или на социално група, към която принадлежи молителят (*Three Rivers District Council v. Bank of England* (No. 3) (HL) [2000] 2 WLR 1220).

Г. Законът за защита на данните от 1984 г.

24. По времето на действията, от които се оплаква жалбоподателката Законът за защита на данните (Законът от 1984 г.) регулира начина, по който хора или организации, опериращи с лични данни, наричани „държатели на данни“, обработват или използват тези данни. Той предоставя на частните лица определени възможности за обръщане към съд в случай на злоупотреба с личните им данни. Законът от 1984 г. сега е заменен от Закона за защита на личните данни от 1998 г.

25. Член 1 от Закона от 1984 г. дефинира понятията в него по следния начин.

“...

(2) "данни" означава информация, записана във форма, която може да се обработва автоматично при предварително зададени инструкции.

(3) "лични данни" означава данни, състоящи се от информация, която се отнася до жив човек, който може да бъде идентифициран чрез тази информация (или от тази и друга информация в притежание на ползвателя на данни) ...

(4) "субект на данни" означава физическо лице, чийто са личните данни.

(5) "ползвател на данни" е лице, което държи данни, а човек "държи" данни, ако -

(а) данните са част от база данни, обработвани или предназначени за обработване от, или от името на, това лице, както е споменато в подраздел (2) по-горе, и

(б) това лице ... контролира съдържанието и използването на данните, включени в базата, и

(в) данните са във формата, в която са били или са били предназначени да бъдат обработени, както е упоменато в точка (а) ...

(7) "обработване" на данни, означава изменение, увеличаване, изтриване или пренареждане на данни или извличане на информацията, съдържаща се в данните и, в случая на лични данни, означава, извършване на някоя от тези операции чрез посочване на субекта на данните .

...

(9) "разкриване" на данни , включва разкриване на информация, получена от данните ... "

26. „Принципите за защита на данните“, които трябва да бъдат спазвани от държателите на данните се съдържат в Част I към Таблица 1 от Закона.

“1. Получаването на информацията, която се съдържа в личните данни и обработването на личните данни трябва да се извършва безпристрастно и законосъобразно.

2. Лични данни се държат само за една или повече определени и законни цели.

...

4. Личните данни, съхранявани за дадена цел ... трябва да бъдат адекватни, релевантни и да не са прекомерни за тази цел или тези цели. "

27. Член 23 от Закона от 1984 г. гарантира право на обезщетение на субект на данни, в случай на нерегламентирано разкриване на лични данни.

“(1) Физическо лице, което е субект на лични данни, държани от ползвател на данни ... и което търпи вреди в резултат на -

...

(с) ... разкриване на данните, или получен достъп до данните без наличието на посоченото по-горе право,

има право на обезщетение от ползвателя на данни ... за вреди и за всяка негативна последица, претърпяна от това лице в резултат на ... разкриването или достъпа.”

28. Законът от 1984 г. въвежда и поста Регистратор по защита на данни, който има задължението да насърчава спазването на принципите за защита на данните от страна на ползвателите на данни. В чл. 10 се криминализира следното деяние:

“(1) Ако Регистраторът е убеден, че едно регистрирано лице е нарушило или нарушава някой от принципите за защита на данните той може да му връчи известие („известие за изпълнение“) задължаващо го да предприеме ... действия, които са определени за спазване на конкретния принцип или принципи.

(2) Когато взима решение да връчи известие за изпълнение Регистраторът преценява дали нарушението е причинило или е възможно да причини някому вреда или негативни последици.

...

(9) Всеки който не изпълни известие за изпълнение е виновен за извършването на престъпление ...“

ПРАВОТО

I. ПО ТВЪРДЕНИЕТО ЗА НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 8 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

29. Жалбоподателката твърди, че осъщественият контрол представлява намеса в правото ѝ на неприкосновеност на личния ѝ живот и кореспонденцията ѝ по чл. 8, който гласи:

“1. Всеки има право на неприкосновеност на личния и семейния си живот, на жилището и на тайната на кореспонденцията.

2. Намесата на държавните власти в упражняването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите.”

30. Правителството оспорва тази теза.

А. Становищата на страните

1. Правителството

31. Правителството приема, че колежът е бил държавен орган за чийто действия съгласно Конвенцията държавата е пряко отговорна.

32. Макар да са били наблюдавани в определена степен телефонните разговори, електронната поща и ползването на интернет преди ноември 1999 г. това наблюдението не включвало и подслушване на телефонни разговори или анализ на съдържанието на посетени от нея сайтове. Следователно наблюдението не било нищо повече от анализ на автоматично генерирана информация с цел да се види дали средствата на колежа не се използват за лични нужди, което само по себе си не представлявало засягане на правото на личен живот или кореспонденцията. Трябвало да се направи разграничение с делото *P.G. and J.H. срещу Обединеното Кралство* (no. 44787/98, ECHR 2001-IX), тъй като по онова дело е имало действително подслушване на телефони разговори. Цитираното дело било сходно с делото *Halford срещу Обединеното Кралство* (25 юни 1997, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-III), където са били подслушвани телефонните разговори на жалбоподателката проведени по телефон, предназначен за лична употреба и, в частност, тези свързани с воденото от нея дело срещу работодателя ѝ.

33. В случай, че се приеме че анализирането на записи от телефон, електронна поща и ползване на интернет представлява намеса в правото на жалбоподателката на неприкосновеност на личния живот или кореспонденция правителството поддържа, че намесата е била оправдана.

34. На първо място, тя е преследвала легитимната цел да защити правата и свободите на другите, чрез гарантиране, че не се злоупотребява с предоставената материална база от финансиран с държавни средства работодател. На второ място, намесата е имала своето основание в закона, защото колежът като създадена със закон институция, в чиито правомощия е да осигурява допълнителна квалификация и висше образование и за реализирането на тези цели да предприема всичко необходимо и целесъобразно, е имал правото да

осъществява разумен контрол върху ползването на предоставените му материални средства за да гарантира, че може да осъществява установените си по закон функции. Логично е било да се предвиди, че предоставената материална база на установен със закон орган не може да се ползва прекомерно за лични нужди и че колежът би извършвал анализ на записите за да прецени дали има някаква вероятност за лична употреба, която изисква разследване. В това отношение ситуацията била аналогична на тази в *Реск срещу Обединеното Кралство* (по. 44647/98, ECHR 2003-I).

35. На последно място действията били необходими в едно демократично общество и били пропорционални, тъй като всяка намеса не е надхвърлила необходимостта да се установи дали е имало прекомерна употреба за лични нужди на материалната база, че да се налага разследване.

2. Жалбоподателката

36. Жалбоподателката не приема, че имейлите ѝ не са били четени и че разговорите ѝ не са били подслушвани, като вместо това поддържа, че дори ако фактите са такива каквито се твърдят от правителството, било очевидно, че част от действията по контрол и наблюдение са били извършвани така, че са представлявали намеса в правото ѝ на неприкосновеност на личния живот и кореспонденцията ѝ.

37. Тя препраща към законодателството, прието след твърдяното нарушение, а именно Наредбата по Закона за правомощия по разследване от 2000 г. и Правилата за телекомуникациите (Законни Бизнес Практики) от 2000 г. (виж параграф 20 по-горе), които според нея представляват изрично признание от правителството, че такъв контрол представлява намеса по чл. 8 и за да е законен трябва да е предварително разрешен. Тъй като това законодателство е влязло в сила през 2000 г., правното основание за такава намеса е възникнало след събитията по настоящото дело. Поради това, намесата не имала основание в националния закон и ситуацията била напълно различна от положението в *Реск* (виж параграф 34 по-горе), където местният орган по закон е бил изрично овластен да прави снимки на мероприятията, провеждани на територията на района. В настоящия случай не е имало такова овластяване колежът да следи служителите си и от законовите им правомощия не е можело разумно да се предвиди провеждането на такова наблюдение.

38. Жалбоподателката заявява, че действията на колежа не са били нито необходими, нито пропорционални. Колежът е можел да използва съществуващи по-приемливи и по-малко нахърняващи личното пространство методи, като изготвяне и публикуване на политика за наблюдение на използваните от служителите телефон, интернет или електронна поща.

Б. Преценката на Съда

39. Съдът отбелязва, че правителството е приело, че колежът е държавен орган, за чиито действия за целите на Конвенцията отговаря то. Поради това Съдът счита, че в настоящото дело въпросът, който следва да се разгледа по чл. 8 е свързан с негативното задължение на държавата да не се намесва в личния живот и кореспонденцията на жалбоподателката и че не възниква самостоятелен въпрос относно дома или семейния живот.

40. Съдът на следващо място отбелязва, че страните са на различно мнение относно естеството на наблюдението и относно периода от време, през който се е провеждало. Съдът обаче не счита че е необходимо да се произнася по този спор, тъй като по чл. 8 възниква въпрос дори при фактите, както се признават от правителството.

1. Обхват на личния живот

41. Според практиката на Съда, телефонните разговори провеждани от служебни помещения за целите на чл. 8 § 1 са *prima facie* част от понятията „личен живот“ и „кореспонденция“ (виж *Halford*, цитирано по-горе, § 44, и *Аманн срещу Швейцария* [ГК], по. 27798/95, § 43, ECHR 2000-II). Следователно е логично изпратените от работа имейли по същия начин да са защитени по чл. 8, както и информация, извлечана от наблюдението на персоналната употреба на интернет.

42. Жалбоподателката по настоящото дело не е била предупредена, че разговорите ѝ биха подлежали на наблюдение, следователно тя разумно е можела да очаква, че тайната на телефонните ѝ разговори от работата ще бъде зачетена (виж *Halford*, § 45). Същите очаквания трябва да бъдат отнесени и към електронната ѝ поща и ползването на интернет.

2. Имало ли е намеса на правата, гарантирани по чл. 8

43. Съдът отбелязва, че ползването на информация, свързана с датата и продължителността на телефонни разговори и по-конкретно на набраните номера може да постави въпрос по чл. 8, тъй като такава информация представлява „неразделна част от телефонните комуникации“ (виж *Malone срещу Обединеното Кралство*, 2 август 1984 г., § 84, Series A no. 82). Простият факт, че тези данни са можели да бъдат легално получени от колежа, под формата на телефонни сметки, не е пречка да се приеме намеса в правата, гарантирани по чл. 8 (*ibid.*). Нещо повече, чл. 8 § 1 е приложим и към съхраняването на лични данни, свързани с личния живот на едно лице (виж *Аманн*, цитирано по-горе, § 65). Поради това е без значение дали данните, които има колежа не са били разкрити или използвани срещу жалбоподателката в дисциплинарно или друго производство.

44. Следователно, Съдът счита, че събирането и съхраняването на лична информация, свързана с телефона и електронната поща на жалбоподателката, както и с ползвания от нея интернет, без нейно знание представлява намеса в правото ѝ на неприкосновеност на личния живот и кореспонденцията ѝ по смисъла на чл. 8.

3. Дали намесата е била „предвидена в закона“

45. Съдът отбелязва, че съдържанието на термина „предвидена в закона“ е ясно установено в практиката му и означава – и това следва от предмета и целта на чл. 8 – че в националното законодателство трябва да има мярка за защита срещу произволна намеса на държавните органи в правата, гарантирани от чл. 8 § 1. Това е още по-вярно в области, като наблюдението в настоящия случай, заради липсата на обществен контрол и риска от злоупотреба с власт (виж *Halford*, цитирано по-горе, § 49).

46. Този израз изисква не само спазване на националния закон, но е свързан и с качеството на закона, като изисква той да е съобразен с принципа за върховенството на закона (виж, *inter alia*, *Khan срещу Обединеното Кралство*, по. 35394/97, § 26, ECHR 2000-V, и *P.G. and J.H. срещу Обединеното Кралство*, цитирано по-горе, § 44). За да е изпълнено изискването за предвидимост, законът трябва да е достатъчно ясен терминологично за да даде на частните лица адекватни указания за обстоятелствата и условията, при които властите имат правото да прибегнат до използването на такива мерки (виж *Halford*, цитирано по-горе, § 49, и *Malone*, цитирано по-горе, § 67).

47. Съдът не е убеден от твърдението на правителството, че заради статута си по закон колежът е имал право да прави „всичко необходимо или целесъобразно“ за целите на предоставяне на допълнителната квалификация и висшето образование и намира този аргумент за неубедителен. Нещо повече, правителството не се е опитало да докаже, че към онзи момент са съществували някакви разпоредби или на общото право, или в наредбите на колежа, които да регламентират обстоятелствата, при които работодателите могат да наблюдават ползването на телефон, електронна помощ и интернет от служителите. В допълнение, става ясно, че Правилата за телекомуникациите (Законни Бизнес Практики) от 2000 г. (приети на основание Наредбата по Закона за правомощия по разследване от 2000 г.), с които са създадени такива разпоредби не са били в сила към съответния период.

48. Следователно, тъй като към съответния период е липсвал законов регламент за наблюдението, намесата в този случай не е била „предвидена в закона“, както изисква чл. 8 § 2 от Конвенцията. Съдът не би изключил, че наблюдаването на ползването на телефон,

електронна поща и интернет от служител на работното му място може при определени ситуации да се счита за „необходимо в едно демократично общество“ за преследване на легитимна цел. Въпреки това, като се има предвид горния извод, не е необходимо да се произнася по този въпрос в настоящия случай.

49. Следователно, в това отношение е имало нарушение на чл. 8 от Конвенцията.

II. ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 13 ОТ КОНВЕНЦИЯТА ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 8

50. Жалбоподателката поддържа, че не съществува ефикасно правно средство за защита при нарушения на чл. 8 от Конвенцията от каквито тя се оплаква и че, следователно, е налице и нарушение на чл. 13, който гласи:

“Всеки, чиито права и свободи, провъзгласени в тази Конвенция, са нарушени, има право на ефикасни правни средства за тяхната защита пред съответните национални власти, дори и нарушението да е извършено от лица, действащи при упражняване на служебни функции.“

51. С оглед на решението си по чл. 8 (виж параграф 48 по-горе), Съдът не счита, че е нужно да разглежда оплакването на жалбоподателката и по чл. 13.

III. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

52. Член 41 от Конвенцията гласи:

“Ако Съдът установи нарушение на Конвенцията или на Протоколите към нея и ако вътрешното право на съответната Високодоговаряща страна допуска само частично обезщетение, Съдът, ако е необходимо, постановява предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.”

A. Вреди

53. Жалбоподателката не е претендирала имуществени вреди, но без да определя сумата, е претендирала обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, тревожност, понижено настроение и безсъние. Представя медицински доклад от юни 2006 г., в който се посочва, че е страдала от стрес и безсъние, които се дължат на работната ѝ среда.

54. Правителството твърди, че представеният от жалбоподателката доклад не дава информация дали стреса, от който тя се оплаква е причинен от фактите, довели до жалбата ѝ. Освен това, както Съдът е постановявал по редица дела, свързани с оплаквания от подслушване

на комуникациите на заподозрени извършители на престъпление от полицията, според правителството констатацията на нарушението би трябвало да представлява достатъчно справедливо обезщетение (виж *Taylor-Sabori срещу Обединеното Кралство*, по. 47114/99, § 28, 22 октомври 2002 г.; *Hewitson срещу Обединеното Кралство*, по. 50015/99, § 25, 27 май 2003 г.; и *Chalkley срещу Обединеното Кралство*, по. 63831/00, § 32, 12 юни 2003 г.). Нещо повече, тъй като твърдяното поведение се изразявало в наблюдение, а не в подслушване, естеството на такава намеса било съществено по-малко сериозно от този в цитираните по-горе случаи.

55. Съдът отбелязва цитираните от правителството дела, но посочва, че в *Halford* (цитирано по-горе, § 76), където предметът е бил подслушване на личния телефон на служителка от нейния работодател е присъдил 10 000 лири стерлинги (GBP) за неимуществени вреди. Преценявайки по справедливост в настоящия случай Съдът присъжда на жалбоподателката 3 000 евро за неимуществени вреди.

Б. Разноски

56. Жалбоподателката претендира обща сума за разноски в размер на 9 363 GBP, в която са включени и данъците. Сумата обхваща 7 171, 62 GBP - разноски за адвокат и стажант адвокат, разноски – 1 556,88 GBP и очаквани бъдещи разходи.

57. Правителството поддържа, че почасовата ставка на заплащане на адвокатите и темпа на нарастване през периода, през които делото е било висящо са прекомерни. Освен това, първоначалната жалба на жалбоподателката включвала редица оплаквания, които Съдът е обявил за недопустими и следователно частта от хонорара, свързан с тези оплаквания трябва да не бъде възстановяван. Според правителството сумата от 2 000 GBP ще бъде адекватна за покриване на направените разноски.

58. Съгласно установената си практика Съдът присъжда разноски, доколкото те са свързани с констатираните нарушения и до размера за които е било доказано, че са били необходими и действително направени и са разумни по размер (виж, наред с много други, *Schouten and Meldrum срещу Холандия*, 9 декември 1994 г., § 78, Series A no. 304, и *Lorsé and Others срещу Холандия*, по. 52750/99, § 103, 4 февруари 2003 г.). отчитайки всички обстоятелства, присъжда 6 000 евро за разноски, в допълнение към евентуално дължимия данък.

В. Лихва за забава

59. Съдът намира за подходящо лихвата за забава да бъде определена на базата на пределния лихвен процент при отпускане на кредит от Европейската централна банка, завишен с три процентни пункта.

**ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ, СЪДЪТ,
ЕДИНОДУШНО**

1. *Реши*, че е имало нарушение на чл. 8 от Конвенцията;
2. *Реши*, че не е необходимо да разглежда случая и по чл. 13 от Конвенцията;
3. *Реши*
 - (а) че ответната държава следва да заплати на жалбоподателката, в тримесечен срок от влизане в сила на решението в съответствие с чл. 44 § 2 от Конвенцията, следните суми, които следва да бъдат конвертирани в лири стерлинги по курса на деня на изплащане:
 - (i) 3 000 (три хиляди) евро за неимуществени вреди;
 - (ii) 6 000 (шест хиляди) евро за разноси;
 - (iii) всички данъци, които могат да бъдат начислени върху горните суми;
 - (б) от изтичането на посочения тримесечен срок до окончателното изплащане, върху горните суми се дължи проста лихва, равняваща се по размер на пределния лихвен процент при отпускане на кредит от Европейската централна банка през периода на забава, завишен с три процентни пункта;
4. *Отхвърля*, останалата част от претенцията на жалбоподателката за справедливо обезщетение.

Изготвено на английски и оповестено писмено на 3 април 2007 г. в съответствие с чл. 77 § 2 и 3 от Правилата на Съда.

Lawrence Early
Секретар

Josep Casadevall
Председател

© Съвет на Европа/Европейски съд по правата на човека, 2013 г.

Официалните езици на Европейския съд по правата на човека са английски и френски. Този превод не обвързва Съда и Съдът не поема никаква отговорност за качеството му. Преводът може да бъде свален от базата данни с практиката на Европейския съд по правата на човека HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) или от всяка друга база данни, на която Съдът го е предоставил. Преводът може да бъде възпроизвеждан за нетърговски цели, при условие че е цитирано пълното заглавие на делото и посочената по-горе информация за авторските права. В случай че възнамерявате да използвате за търговски цели която и да било част от този превод, моля свържете се с publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int